Ner 75

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 29 Czerwca v. s. 1825 roku.

Wiadomości Krajowe.

Ostatnia data gazet sankt-petersburskich jest dnia 20 czerwca.

Gazeta senacka ogłosiła Naywyższy Manifest w brzmieniu następującém:

z Bożey Łaski,
MY ALEXANDER PIERWSZY,
Cesarz i Samowładca Wszech Rossyy,
i t. d., i t. d., i t. d.,

Obwieszczamy wszystkim Naszym wiernym poddanym.

W dniu 12stym czerwca, Ukochana Bratowa Nasza, Wielka Xiężna Alexandra Fedorowna, Małżonka Ukochanego Brata Naszego, Wielkiego Xięcia Mikołaja Pawłowicza, rozwiązaną została od ciąży, przez powicie Nam synowicy, a Ich Cesarskiey Wysokości Córki, nazwaney Alexandrą.

To Cesarskiego Naszego Domu pomnożenie, przyymujemy za nowe okazanie łaski Naywyższego, na Nas i Państwo Nasze zlewaney; a obwieszczając o tém wiernych Naszych poddanych, zostajemy przekonani, że wszyscy oni z Nami wzniosą do Boga serdeczne modły, za szczęśliwe hodowanie się i dojrzewanie Nowonarodzoney.

Rozkazujemy pisać i mianować we wszystkich aktach, gdzie wypadnie, tę kochaną Naszą Synowicę, Nowonarodzoną Wielką Xiężniczkę, Jey Cesarską Wysokością.

Dan w Carskiem-Siele dnia 14 czerwca, roku od narodzenia Chrystusa 1825, a panowania Naszego dwódziestego piątego.

Na autentyku podpisano własną Jego Cesarskiey Mości ręką tak: Alexander.

(*Kontrassygnował Jenerał Artylleryi Hrabia Arakczejew*).

Przez Naywyższe Ukazy do Rządzącego Senatu wydane:

D. 29 *maja w Warszawie*. Radca honorowy, *Tebiakin*, buchalter w komitecie ekonomicznym osad woyskowych, podniesiony do rangi 8mey klassy, na mocy Ukazu 21 marca 1818 roku, Ministrowi woyskowemu danego. W przypadku zaś przeyścia jego do służby cywilney, powraca on do porządku ogólnego, Ukazem d. 6 sierpnia 1809 roku przepisanego.

D. 2 czerwca w Towianach. Na podanie Głównego Naczelnika nad osadami woyskowemi, radca honorowy, *Krasnopiewkow*, w nagrodę gorliwey służby, podniesiony do rangi 8 klassy, na osnowie Ukazu 21 marca 1818 r. do ministra woyskowego danego, a w przypadku przeyścia do służby cywilney, powraca do porządku ogólnego, Ukazem d. 6 sierpnia 1819 r. przepisanego.

D. 6 czerwca w Bowsku. Inspektor kwarantanny w *Teodozyi*, radca stanu *fon Den*, mianowany naczelnikiem tegoż miasta.

Przez Naywyższe Ukazy do kapituły Orderów wydane:

D. 29 maja w Warszawie. Na zaświadczenie Jego Cesarskiey Wysokości Cesarzewicza, o służbie odznaczającey się i pracach, będących w szkole aplikacyyney warszawskiey, podpółkownika inżenierów *Koriota* i kapitanów: korpusu kaliskiego kadetów *Przedpelskiego* i *Koszutskiego*, oraz gwardyi polskiey artylleryi konney *Chorżewskiego*; kapitanów korpusu kadeckiego kaliskiego: *Płuczyńskiego* i *Paprockiego*, naymiłościwiey mianowani kawalerami: podpółkownik *Koriot* orderu ś. *Anny* 2giey klassy; a kapitani: *Przedpelski Koszutski, Chorżewski, Płuczyński* i *Paprocki*, orderu ś. *Włodzimierza* 4tey klassy.

Teyże daty w Warszawie. Na podanie Jenerał-Gubernatora Noworossyyskiego i Namiestnika pełnomocnego obwodu Bessarabskiego, Jenerała-Adjutanta Hrabiego *Worończowa*, w nagrodę odznaczającey się służby, nayłaskawiey mianowani kawalerami: radca dworu *Marini*, assesor kollegialny baron *Brunow* orderu ś. *Anny* 2giey klassy; assesor kolegialny *Reno* tegoż orderu 3ciey klassy; i radca honorowy *Lewszin* orderu ś. *Włodzimierza* 4tey klassy.

D. 5 czerwca w Towianach. Na podanie Głównego Naczelnika osad woyskowych, kapitan artylleryi *Richterowski*, w nagrodę gorliwości w obowiązkach służby, mianowany kawalerem orderu ś. *Anny* 3ciey klassy.

Nowo ogłoszone Ukazy Rządzącego Senatu:

1) Dnia 30 maja 1825 r. z Igo Departamentu, o rozpublikowaniu postanowienia o ilości materyałów potrzebnych na opał i oświecenie etapow.

2) Dnia 31 maja 1825 r. z Powszechnego Zebrania Departamentow St Petersburskich, o porządku kommunikowania się mieysc urzędowych ze zwierzchnościami drogowemi.

3) Dnia 31 maja 1825 z Igo Departamentu, o uwolnieniu od kwaterunku domów, należących do nauczycieli parafialnych, oraz nauczycieli i instytutorek szkół panieńskich.

4) Dnia 9 czerwca 1825 r. z Igo Departamentu, o tranzakcie przeciwnym prawu, między szlachcicem Brzozowskim, a żydem Rozenfeldem. (*Wszystkie ogłosimy w zupełności*).

Gazeta handlowa z dnia 20 czerwca umieściła ogłoszenie następujące: „Publiczność handlująca obwieszcza się niniejszém, iż termin trzymiesięczny dawniey naznaczony, na przyymowanie do Skarbu i wymianę monety miedzianey starego stępla, postanowieniem Komitetu PP. Ministrów, z dnia 25 kwietnia roku teraźnieyszego, przedłużony został do 1go stycznia roku przyszłego 1826go.

Pszczoła Północna z tego, że po wielu stolicach i miastach Europy, zaprowadzone zostały wody mineralne sztuczne, wanny fumigacyyne, i inne użyteczne zdrowiu ludzkiemu wynalazki, bierze pochop do zachęcenia, ażeby kto w *Petersburgu* lub w okolicach założył podobneż kąpiele, z którychby zapewne nie poniósł szkody; radzi daley, ażeby kto przedsięwziął robienie *Kummissu*, czyli kobylego mleka kwaśnego, przez wszystkie prawie gazety stolicy i krajowe ogłoszonego, za lekarstwo nader skuteczne w chorobach piersiowych. Donosimy, że w 6tym numerze Dziennika Wileńskiego, sposób robienia *Kummissu* będzie ogłoszony.

P. Lipiński, znakomity wirtuoz na skrzypcach, który zjednał dla siebie pochwały znawców i amatorów muzyki w *Moskwie* i w *St Petersburgu*, temi dniami opuszcza ostatnią z tych stolic i nie da powtórnego koncertu. Obiecał jednak powtórnie odwiedzić Rossyą, gościnnością jey, szacunkiem

talentu i przyjęciem przenikniony u każdego, do kogo tylko miał okoliczność wstępowania.

Wioski *Emeljanowka*, *Aftowa* i inne, wylewem zruynowane, zupełnie nowym teraz budują się sposobem. Domy stawią na ogromnych i wysokich słupach, tak, żeby wodą zniesione bydź nie mogły. Przejazdem tylko widzieliśmy te roboty, wkrótce jednak spodziewamy się bydź w możności doniesienia dokładnie o sposobie wykonywania tych robót.

Ostatnie gonitwy na *Wołkowem-Polu*, są teraz naypowszechnieyszą materyą rozmów. Wielu utrzymuje, że nadzwyczayna zręczność i umiejętność jeźdźca wponsowey liberyi, jest jedną z głównieyszych przyczyn odniesionego zwycięztwa. Tegoż własnie i sami jesteśmy zdania: zręczność tego jeźdźca przewyższyła w zręczności wszystkich z nimi wyścigających się tak dalece, iż z pewnością twierdzić można: że jeśliby on i na drugich koniach, do gonitw przeznaczonych, szedł na wyścigi, pewnieby wyścignął. Nie napróżno starożytni na igrzyskach olimpiyskich wieńcem obdarzali jeźdźca, a nie koni. Naylepszy koń traci swe zalety pod niezręcznym jeźdźcem. Tak więc cała chwała należy się jeźdźcowi w ponsowey liberyi.

Królestwo Polskie.

Warszawa dnia 3 lipca.

(*z Gazety Warszawskiey*).

Nayjaśnieyszy PAN raczył JP. Antoniego *Borakowskiego* mianować Wice-Konsulem w *Gdańsku*.

Jego Cesarzewiczowska Mość Wielki Xiążę *Konstanty* wyjechał d. 29 z. m. do *Drezna*, zkąd ma się udać do jednych z wód mineralnych w Niemczech.

JO. Xiężna Łowicka w zaprzeszłym tygodniu wyjechała tamże.

Minister Sekretarz Stanu JW. Jenerał *Grabowski* wyjechał do *Petersburga*, tamże wyjechali lub wkrótce wyjeżdżają Urzędnicy Kancellaryi Sekretaryatu Stanu.

Kościół ś. *Alexandra*, Pomnik wdzięczności, przeznaczony na Kościół dla Parafii Ujazdowskiey, już zewnątrz i wewnątrz ukończony został. Budowniczy Rządowy Jeneralny W. JP. *Aigner* złożył klucz JO. Xięciu Jmci Namiestnikowi Król., który go wręczył Proboszczowi tey Parafii W. JX. *Falkowskiemu*, Kanonikowi Warszawskiemu Rektorowi Instytutu Głuchoniemych.

Parafia Ujazdowska przed kilku laty zamykała oprócz ulic przyległych Solca i części Nowego-Swiata 5 wsi okolicznych; z tych 4 przyłączone zostały do innych Parafii.

Kościół pierwszy tey Parafii, jak wspomina wizyta jeneralna, odbyta w roku 1778, miał bydź wystawiony przez *Władysława I. Łokietka*, na Solcu, w końcu wieku 12go. Wylewem *Wisły* zruynowany, przeniesiony został przez *Annę Jagiellonkę* Królową w roku 1593 na wyższe mieysce do *Belwederu*. Kościołek ten drewniany zbyt szczupły, znaymował długości łokci $17\frac{1}{2}$, szerokości $11\frac{1}{2}$; nie mógł zatém objąć jak 250 ludzi, rachując $\frac{3}{4}$ łokcia na osobę.

Kościół nowy, w formie Rotundy, ma średnicy od ściany w niszy do drugiey łokci 35, a od jedney do drugiey kolumny $27\frac{1}{2}$; mieścić zatém może 850 do 900 osób. Kościół ten ma dwa sklepienie ogólne; jedno górne okrywające Kościół w formie kopuły, wsparte na 8miu sklepieniach mnieyszych nad niszami, z oknem w górze na wzór Panteonu Rzymskiego; drugie sklepienie okrywające sutereny dosyć wyniosłe, iż służyć mogą za Kościół podziemny na użytek Grobu Pańskiego.

Wewnątrz ma trzy ołtarze, których mensy są z marmuru krajowego, Cyboryum i wszelkie Kandelabry z bronzu ulane w naszey stolicy. Pod mensą wielkiego ołtarza położony jest posąg marmurowy naturalney wielkości *Chrystusa Pana*, zdjętego z Krzyża; dzieło dawne ręki bardzo biegłego artysty. Posąg ten sprowadzony niegdyś z *Rzymu* przez Xięcia *Lubomirskiego*, właściciela i założyciela *Łazienek*, umieszczony był w osobney kaplicy, po jey zruynowaniu przeniesiony do składu Kościoła dawnego drewnianego, nie był dosyć uważanym, teraz jest w mieyscu właściwém.

Wreszcie architektura tego Kościoła opisaną była przy zakładaniu kamienia węgielnego.

RAPORT RADY STANU

Z działań Rządu od czasu ostatniego Seymu.

(*Ciąg 16ty.*)

WYDZIAŁ POLICYI.

Passporta.

Przy należném zachowaniu przepisanych względem udzielania passportów ostrożności, zapewnione były mieszkańcom w ich interessach, a szczególniey w stosunkach handlowych, wszelkie w uzyskaniu tychże passportów ułatwiania.

Dochód z opłaty stępla passportowego ciągle się powiększał:

W roku 1820	wynosił on zł.	37.590.
— — 1821	— —	— 48.030.
— — 1822	— —	— 64.374.
— — 1823	— —	— 73.962.
	Razem zł.	223.956.

Szpitale.

W dalszym postępie administracyi wewnętrzney tych zakładów, zaprowadzone szczegółowe etaty we wszystkich głównieyszych szpitalach, i przepisaniem porządku rachunkowości.

Oprócz cząstkowych reparacyy, i potrzebnych uporządkowań w gmachach szpitalnych tey stolicy, znacznieysze wykonane są: Kamienica PP. Marcinkanek przy ulicy Nowy-Swiat wymurowana.

W Szpitalu Dzieciątka JEZUS staynie i wozownie z cegły w mieysce rozebranych drewnianych postawiono.

W domu Braci Miłosierdzia rozszerzono mieysce dla obłąkanych, urządzono tamże kąpiele, i mur od ulicy Czarney wyprowadzony.

Szpital S. Łazarza powiększony o 2 sale, 24 łóżek mieszczące; urządzono w nim oraz kąpiele fumigacyyne. Rozszerzenie mieysca, ściśleyszy dozór i udokładnienie ogólnych przepisów, pomyślnie zaczynają wpływać na stosunek, w jakim się liczba umierających znayduje z liczbą chorych.

W Szpitalach Warszawskich łącznie z Szpitalem w *Mieni* pod *Warszawą*, pozostało się w roku 1819 osób 1075.

Przybyło w r. 1820 3812, umarło 696, wyzdrowiało 3182, pozostało 1009

Przybyło w r. 1821 4078, umarło 790, wyzdrowiało 3198, pozostało 1099.

Przybyło w r. 1822: 5922, umarło 978, wyzdrowiało 4828, pozostało 1215

Przybyło w r. 1823 6739, umarło 1012, wyzdrowiało 5763, pozostało 1179.

U dzieciątka JEZUS pozostało z roku 1819 niemowląt 460.

W r. 1820 przybyło 1095, umarło 572, oddano mamkom 401, pozostało 582.

W r. 1821 przybyło 1349, umarło 630, oddano mamkom 554, pozostało 747.

W r. 1822 przybyło 1496, umarło 596, oddano mamkom 772 pozostało 875.

W r. 1823 przybyło 1461, umarło 585, oddano mamkom 735, pozostało 1016.

Szpitale Warszawskie miały dochodu nadzwyczaynego z funduszu 5 groszówek:

1. Od widowisk publicznych

w r. 1820	zł. 18,284	gr.	5.
— 1821	— 18.231	—	5.
— 1822	— 16.148	—	10.
— 1823	— 14.912	—	—
Razem	zł. 67,575	gr.	20

2. Z Legatów:

w r. 1820 zł.	35.580.
— 1821 —	6.800.
— 1822 —	34.000.
— 1823 —	134.100.
Razem zł.	210,480.

3. Z Kwesty Wielkanocney:
w r. 1820 zł. 21 555 gr. —
— 1821 — 21,197 — —
— 1822 — 15 956 — 16.
— 1823 — 16,074 — 20.

Razem zł. 74 783 gr 6.

4. Z opłaty od orderu *ś. Stanisława*:
w r. 1820 zł. 23.368 gr. —
— 1821 — 18,930 — —
— 1822 — 17.930 — —
— 1823 — 22 448 — 4.

5. Darem Nayjaśnieyszego Pana: zł. 38 000.
6. Przez układ z Urzędem Municypalnym zł. 1904.

Towarzystwo Dobroczynności w *Warszawie*, żywi ciągle i opatruje niezbędne potrzeby 300 osób, w dwóch domach Towarzystwa mieszczących się, a nadto udziela dla 100 osób za domém mieszkających wsparcia w pieniądzach lub żywności i w drzewie na opał.

Wyporządzenie z gruntu gmachu po Karmelitach na dom Towarzystwa przeznaczonego, za pomocą Rządową jest zupełnie dokonane, a powierzona Siostrom Miłosierdzia administracya, z oszczędnością i porządkiem jest prowadzona.

Zatrudnienia osob pracować mogących, do tego już posunięto stopnia, iż ubodzy z własney pracy odzież i obuwie noszą.

Oprócz zwykłego od Rządu wsparcia w drzewie, Towarzystwo ma zapewniony sobie zasiłek stały roczny po zł. Pol. 20.000 z Loteryi Klassyczney.

Podobne Towarzystwo Dobroczynności w *Radomiu* do 80 członków dziś liczące, ze składek i różnych źródeł staraniem własném zbieranych, wystawiło dom murowany, który kilkadziesiąt ubogich wygodnie mieścić może. Obok wydatku na wymurowanie domu tego, dawano wsparcie rocznu ubogim.

Na pomieszczenie Szpitali Siostr i Braci Miłosierdzia w *Lublinie*, przeznaczono dogodnieysze zabudowania, i obmyślono stosowny fundusz na ich wyporządzenie.

Szpital Siostr Miłosierdzia w *Płocku* otrzymał wsparcie pieniężne i zasiłek w drzewie z lasów Narodowych, na budowlę folwarku do funduszu Szpitala należącego.

Nowo zaprowadzona administracya przez Siostry Miłosierdzia w głównym Szpitalu Sandomierskim odbywa się z dokładnością; ze szczupłych funduszów zł. Pol. 16,000 utrzymuje się w tym Szpitalu chorych dwódziestu kilku, ubogich i sierot 12, podrzutków 50.

Na zaprowadzenie podobnego Instytutu w *Włocławku*, zapewnione fundusze, prócz domu od Rządu na ten cel przeznaczonego, wynoszą złotych Pol. 16,080.

Szpital Ewangelicki w *Warszawie* po przywiedzioném już do skutku z ofiar dobrowolnych, rozpostrzenieniu i wewnętrzném urządzeniu onegoż, utrzymywanym jest zawsze w należytym porządku.

W Szpitalu Żydowskim zaprowadzono przepisy kontrolli dochodów; uzbierana dotąd summa na murowanie domu, wynosząca zł. Pol. 25,555 nie jest jeszcze wystarczającą dla rozpoczęcia tey budowy. (*Dalszy ciąg nastąpi*).

Francya.

Paryż dnia 18 czerwca.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

Król Jmć, jadąc z *Compiegne* do tuteyszey stolicy, wstąpił w *la Villette* do Pana *Cousin*; dzieci mieyscowe podały kwiaty Monarsze, który bawił tam blisko 3 kwadranse.

Dnia 15 b. m. Król Jmć dał własnoręcznie zaszczytne ozdoby kilku podoficerom i żołnierzom straży przybooczney pieszey.

Xiężna *Berry* odwiedziła onegday warsztat złotnika *Fauconier*, i oglądała złotą wazę, którą Monarcha kazał zrobić na podarunek dla W. Sułtana.

Oto są niektóre szczegóły uczty, daney tu przez Xięcia *Northumberland* z powodu koronacyi Króla: Z całey rodziny Królewskiey jeden tylko Xiążę *Bourbon* nie znaydował się na niey: choroba bowiem nie dozwoliła mu wyjechać z domu. Xiężna *Berry*, także cokolwiek słaba, bardzo późno przybyła. Salony były niezmiernie bogato ozdobione, zastawiono w nich wiele stołów; stoł honorowy nakryty był na 30 osób serwisem złotym. Wazon porcellanowy z *Sevres*, który Król Jmć Francuzki podarował Xięciu, jest nadzwyczayney wielkości, i tak bogaty w szczegółowych ozdobach i pomysłach, iż trudno, aby dotąd było kiedy co wspanialszego. Kosztował on 3 lata pracy tego, który go malował, to jest Pana *Leguai*, iednego z pierwszych artystów Królewskiey rękodzielni; wystawia trybunał *Dyany*. Otworzono 9 pokojów, pysznie ozdobionych na tę uroczystość. Nie było pereł w bukietach rozdanych damom, jak to donosi ieden z Dzienników; lecz wszystkie bukiety, w których uważano i liliją, odmieniano 2 lub 3 razy przez wieczor. Schody były ustroione kwiatami, a nad głowami przechodzących wznosiło się sklepienie z chorągwi białych i angielskich. Między illuminowanemi przedmiotami, uderzały naybardziey herby Anglii i Francyi, z napisem ze szkieł kolorowych: *Niech żyią potomkowie Henryka IV!* Uczta ta miała kosztować przeszło półtora milijona fr..

Przez 14 dni nayżywszy ruch panował na rynku Paryzkim; blisko 3000 rybaczek, które w wyższym tonie pospolicie zowią *dames des halles*, odprawiły niejaki gatunek Seymu, końcem naradzenia się, któraby z nich w czasie uroczystości przez miasto *Paryż* z powodu koronacyi dawanych, mieysce mówcy zastępować miała. Łatwo sobie wyobrazić wrzawę, jaką tyle razem zebranych krzykliwych kobiet sprawić musiało. Zwycięztwo odniosła Pani *Baudicon*, naytęższa głowa, naysilnieysze ramie, i naywyprawnieyszy język w całych jatkach rybackich. Dama ta już po kilkakroć z honorem godność mówcy piastowała.

— *Dnia 20.* —

Wczora przewodniczył Król Jmć na Radzie Ministrów, na którey się także *Delfin* znaydował. Wieczorem był Monarcha na operze Włoskiey.

Cztery jemiusze z pozłacanego drzewa, które przy wjeździe Monarchy naszego do *Paryża*, znaydowały się na karecie Królewskiey, są też same, które były nad karetą *Napoleona* przy koronacyi jego, a które potém użyte zostały do karawanu *Ludwika XVIII*, gdy zwłoki tego Króla wieziono do *St. Denis*.

Jeden z bankierów tuteyszych otrzymał wczoray list z *Tryestu* pod d. 7 czerwca, który między innemi zawiera co następuie: „Z radością donoszę WPanu, iż w tey chwili odebraliśmy niewątpliwą wiadomość z *Korfu*, że flotta Grecka pod dowództwem Admirała *Miaulis*, w nocy z d. 18 na 19 maja, zniszczyła flotę egipską w porcie *Navarino*, i że po tym wypadku, woysko greckie poraziło Egipcyan oblegających *Navarino*. Tak więc grecy uwolnili tę warownię od obleżenia i razem odnieśli wielkie i stanowcze zwycięztwo.„

Dziennik konstytucyonista twierdzi, iż podróż Arcy-biskupa do Rzymu ma ważnieyszą rzecz na celu, iak poratowanie w tamtym kraiu iego zdrowia, i tyczy się konkordatu, mającego się zawrzeć z dworem Rzymskim.

Anglia.

Londyn dnia 18 czerwca.

(*z Gazety Warszawskiey*).

Król Jmć dał dziś wielki obiad dla członków rodziny swojey. Między zaproszonemi innemi osobami znaydowali się: hrabia *Liverpool* z małżonką swoją, Lord Kanclerz, Xiążę *Wellington* z małżonką swoją, Pan *Canning* z małżonką swoją, kanclerz skarbowy, margrabia *Hastings* z małżonką swoją i hrabia *Münster* z małżonką swoją. Wszy-

scy członkowie rodziny Monarchy z krajów niemieckich, jako to: Xiężne *Kambridge* i *Kent*, Xiążę Sasko-Koburgski *Leopold*, Xiążę Brunświcki *Wilhelm*, i Xiążę Szaumburgsko-Waldenburgski *Wiktor*, byli także obecni. Przed obiadem wprowadzono Xiężniczkę *Kent Wiktoryą* i dzieci Xiążęcia *Kambridge* do Króla, ich stryja, który je czule uściskał i przedstawił towarzystwu.

Dnia 13 b. m. odprawiła się tu rada gabinetowa w wydziale spraw zagranicznych; trwała 2 godziny; byli na niey hrabiowie: *Liverpool*, *Westmoreland* i *Bathurst*, Xiążę *Wellington*, ministrowie: *Peel*, *Canning*, kanclerz skarbowy, Pan *Wynn*, *Huskisson* i t. d.

Słychać znowu o pożyczce dla rządu hiszpańskiego.

Dzienniki paryzkie (pisze tuteysza gazeta *Goniec*) doniosły, iż Xiążę *Northumberland* dał 500 gineów stangretowi, który go zawiózł do zamku Króla Jmci Francuzkiego w *Paryżu*. Doniesienie to jest mylném. Xiążę z orszakiem swoim udał się czterma pojazdami, i dla służących dał 10 000 franków. Że zaś pospolicie w takiem zdarzeniu daje się 10 luidorów, przeto Xiążę okazał się 10 razy hoynieyszym, aniżeli potrzeba było.

Gazeta *Goniec* donosi, iż d. 13 maja uwięziony został w *Rovigo* jenerał *Devereux*, poddany angielski, zostający w służbie kolumbiyskiey, który przedsięwziął podróż do Włoch dla poratowania zdrowia. Odesłano go do *Wenecyi*, jako więźnia stanu, z oświadczeniem (lubo oświadczenia nie dają się w podobnych razach), iż to nastąpiło z powodu jego zdań politycznych, i ponieważ w Ameryce południowey prowadził woynę, jako dowódca powstańców. Jenerał ten przed przybyciem swojem do krajów austryackich nie był uwiadomiony o niebezpieczeństwie, które go czeka. Papiery i rzeczy jego posłane zostały do *Medyolanu*, gdzie w obecności N. Cesarza Jmci przeyrzane będą. Znakomity anglik, bawiący w *Tryescie*, posłyszawszy o tém, udał się tam natychmiast w celu starania się o jego uwolnienie. Jenerał *Devereux* jechał za paszportem, zaświadczonym przez posła Stanów Zjednoczonych w *Paryżu*, jako poddany amerykański, i spodziewają się tu, iż Ameryka i Anglia żądać będą jego uwolnienia.

Rząd grecki zaciągnął w Anglii pożyczkę 2 miliony funt. szter., i na rachunek jey dostał już 60,000 funt. szter.

Pani *Szymanowska*, pierwsza fortepianistka NN. Cesarzowych Rossyyskich, ciągle daje koncerta w stolicy Anglii.

Słychać, iż Pan *Stuart* powiózł z *Lisbony* do *Rio-Janeiro* następujące propozycye: Portugalia i Brezylia zostawać będą pod berłem Króla Portugalskiego *Jana* i prawych jego potomków. Obie części monarchii portugalskiey będą na zawsze połączone; lecz każda z nich mieć będzie oddzielną administracyą, oraz konstytucyą i prawa, jakie są stosowne. Król portugalski mieć będzie tytuł Króla Portugalii i Algarbii, oraz Cesarza Brezylii. Mieszkać może w Portugalii lub Brezylii. Dług krajowy, wydatki wojenne, koszta na utrzymanie flotty i listy cywilney, oba kraje ponosić będą. Prawa obu krajów stanowić będzie Monarcha; w potrzebnym zaś razie Xiążę Rejent otrzyma pełnomocnictwo wydawania urzędzeń, które tylko na jeden rok ważność mieć będą. Wypłata 2 milionów funt. szter., przez Brezylią tytułem wynagrodzenia, postawi rząd portugalski w możności zagojenia nie jedney rany, którą dawnieysze wypadki zadały. Zwrót zaś wszelkiey prywatney własności zabraney w sekwestr w Brezylii, i przywrócenie wolnego związku między obu narodami, połączonemi językiem, obyczajami i potrzebami, nadadzą wkrótce Portugalii nową czynność i pomyślność, tém bardziey, iż to wszystko będzie skutkiem ponowionego rozwinięcia wewnętrzney siły krajowey.

Wyrachowano, iż co rok wynosi się 20,000 anglików i irlandczyków do północney Ameryki.

W *Tovay* zabrano piękny pojazd Birmański, ozdobiony szmaragdami, rubinami i dyamentami. Sprzedano go przez licytacyą w *Kalkucie* za 7000 rupiy, i wkrótce będzie sprowadzony do *Londynu*.

Bankier *N.M. Rothschild*, bawiąc się onegday z dziećmi swemi, pośliznął się i wywinął rękę. Sprowadzono zaraz chirurga, i chory przychodzi do zdrowia.

Czytamy w gazetach tuteyszych, iż celem powszechnego związku krajów amerykańskich ma bydź: 1) utwierdzenie niepodległości; 2) uprzątnienie zatargów między pojedyńczemi krajami; 3) ułatwienie osiadania mieszkańców Europy w krajach południowo-amerykańskich. Każdy kray wyśle 2 deputowanych na powszechny kongres, a Zjednoczone Stany północney Ameryki wskażą mieysce zebrania się, jego we *Florydzie*. Ma bydź wkrótce uzbrojona wyprawa przeciw *Kubie*, do którey kraje mexykański i kolumbiyski dadzą 2 okręty wojenne; peruwiański, chiliyski i buenos-ayreski 3 takież okręty, wyspa *Hayti* (*St. Domingo*) 1 okręt. Oprócz tego każdy kray pośle 3,000 woyska.

— *Dnia* 18. —

Onegday założono kamień węgielny na nowy most w *Londynie*. Lord Prezydent miasta udał się tam z wielką okazałością w towarzystwie Xięcia York, mówcy Izby niższey, wielu członków Izby wyższey i t. d. Pomimo mnóztwa widzów, wszystko odbyło się spokoynie, lubo tylko kilku policyantów użyto do utrzymania porządku. Budowa tego mostu będzie uskuteczniona podług planu Pana *Rennie*, syna sławnego architekta, który wystawił most zwany *Waterloo*. Nowy most mieć będzie tylko 5 arkad.

Gdy Xiąże Sasko-Koburgski *Leopold* jechał d. 15 b. m. z tuteyszey stolicy do *Clermont*, oderżnięto mu tłomok z kosztownemi sukniami, a służący nie postrzegli tego. Zapewne wypadek ten zdarzył się w okolicy *Wimbledon*, gdzie jest dosyć cyganów.

Tuteysza Gazeta *Times* wystawia smutny obraz stanu interessów naszych w Indyach, a to podług listów biegłych officerów Angielskich tam będących. Przytoczymy następujące z nich wyjątki: Z 10 do 12 tysięcy woyska posłanego do *Rangoon*, P. *Campbel* podczas ostatniey bitwy ledwo mógł stawić 1300 ludzi. Woysko Bengalskie pod dowództwem Jenerała *Morrisson*, które dotąd bohatyrskie swe dzieła okazało tylko przez stracenie blisko 500 oporowych Sapayów, ruszyło dopiero w końcu stycznia. Na całym półwyspie niemasz ani jedney wsi, gdzieby krajowcy nadziei oswobodzenia Indyy nie pokładali w pomyślnym wypadku woyny z Birmanami. Bitny *Runjeet Sing* przeprawił się z kraju *Seik* przez rzekę *Indus* i po obu jey brzegach stoi w 50 000 piechoty, ćwiczoney na sposób europeyski przez wielu officerów europeyskich, z liczną artylleryą pieszą i konną, oraz znacznym korpusem jazdy. Z naszey strony urządzenie woyska tak jest zaniedbaném, że dosyć powiedzieć, iż sztab artylleryi zmnieyszył się z 600 na 15 osób.

Izba wyższa. Dnia 16 b. m. przeczytano drugi raz bil, dozwalający osadom angielskim wolnego handlu ze wszystkiemi narodami świata. Margrabia *Landsdown* przypomniał, iż ieszcze przed 19 laty radził ten środek, lecz go wtedy nie przyjęli ci sami, którzy go teraz proponują. Hrabia *Liverpool* oświadczył, iż okoliczności zmieniły się, i że po uznaniu niepodległości krajów południowo-amerykańskich, niepodobna chcieć utrzymywać dawny systemat, którego w roku 1806 polityka nie kazała uchylać.

Izba niższa. Na sessyi dnia 16 b. m. Pan *Hume* wniosł, aby dobra, które kościoł anglikański posiada w Irlandyi, uznano za własność rządową, i aby Izba na początku przyszłego posiedzenia roztrząsnęła, czyli wspomniony kościoł nie jest zbyt licznym. Oba te wnioski odrzucono.

DODATEK.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 75.

Wilno dnia 29 Czerwca v. s. 1825 Roku.

ANGLIA.

Londyn d. 21 czerwca.
(*z Gazety Börsen Halle*).

Marszałek *Macdonald* wyjechał do *Szkocyi*.

Każda poczta przywozi wiadomość o znacznych zdobyczach, zabranych hiszpanom na brzegach Andaluzyi i Katalonii przez kaprów chiliyskich.

Gazeta *wieczorna* donosi (czemu jednak żadney wiary nie dają), że pewny oficer kompanii wschodnio-indyyskiey pisał do swych krewnych w *Bath*, iż Król i Królowa *Awy* (*Birmah*) po wielkiey stracie w woysku, schronili się z niezmiernemi skarbami do jedney z twierdz, i tam zabrani zostali w niewolę. Rzeczony porucznik z podziału zdobyczy dostał 18 000 f. s.

Listy z *Port-au-Princ* pod d. 4 maja, potwierdzają teraz nastałe podwyższenie cła od towarow angielskich z 7 na 12scie, z przyczyny nieuznania przez nas rzeczypospolitey.

Z dobrego źródła mamy wiadomość, że dnia 2 lipca parlament osobiście przez N. Króla Jmci będzie odroczony.

Donoszą z *Buenos-Aires*: Mamy gruntowne powody do wierzenia, że wpływ naszego jeneralnego Konsula na Dr. *Francia* (z którego tam mocno są kontenci) doprowadzi także do skutku, zasady przyszłego handlu między znakomitym kraiem *Paraguay* a wielką Brytanią. *Francia* był z kraiem *Buenos-Aires* w układach o prawo wolney żeglugi aż do oceanu, przyczém on mocno obstaie, jednakże chce zamknąć swe porty dla wszelkiego związku z *Buenos-Aires*. Ludność Paraguai wynosi 500,000 dusz.

Izba wyższa. Hrabia *Liverpool* dnia 7 żądał przeczytania drugi raz bilu względem poprawienia prawa, tyczącego się kupców i ich kommissantów; i rozbierał je dla okazania niedokładności prawodawstwa w tey mierze. Wstanie dzisieyszym rzeczy, kupiec nie jest zgoła odpowiedzialnym za czynności swoiego agenta, a tak człowiek, który dał pieniądze komissantowi na towary przez niego zaassygnowane, widzi siebie wystawionym na stratę należności swoiey wprzypadku, gdyby o towary zaszło dopomnienie się trzeciego. Bil teraźnieyszy ma na celu, zaradzenie temu złemu, czyniąc kupca odpowiedzialnym. Drugie odczytanie bilu zgodnie było przyjęte. (*J. de S. P.*)

HISZPANIA.

Madryt d. 7 czerwca
(*z Gazety Warszawskiey*).

Jenerał *Cruz*, który przez nowe potwarze utracił łaskę Królewską, odzyskał ją znowu. Codzień prawie bywa u Monarchy, i spodziewamy się odmiany ministrów.

Kilku Biskupów południowo-Amerykańskich przyrzekło dać rządowi znaczne summy, jeśliby wcześnie posłano tam woysko.

Słychać, iż Xięża krajowi obiecali uzbroić i opłacać 24,000 woyska, byleby im pozwolono mianować officerów.

Wyspa *Kuba* jest bardziey, niż kiedy zagrożona; zewnątrz zbliża się nieprzyjaciel, a wewnątrz panuje wzburzenie umysłów, przybycie szczupłego korpusu z Hiszpanii bardziey jeszcze zapaliło umysły.

— *Dnia 9.* —

Lękają się mocno w *Aranjuez* o zdrowie młodego Xiążęcia syna Infanta *Don Carlos*, który już jedno oko stracił, a naysławnieysi lekarze nie mogą jeszcze dokładnie poznać choroby jego. Mniemają oni, iż Xiążę utraci także i drugie oko.

Król Jmć ma wkróce podpisać postanowienie, aby ci, których dotąd uznano za niemogących się oczyścić z politycznego postępowania, mieli wolność odwołania się do drugiey instancyi.

Byłego ministra *Cruz*, stronnictwo exaltowanych ciągle nienawidzi, i przedstawiono znowu Królowi do podpisu wyrok, skazujący go na wygnanie.

Obojętność (mówi Dziennik Konstytucyyny z udzielonych wiadomości z Kadyxu pod d. 3 czerwca) z jaką hiszpani w tém mieście przy obchodzie przez władze francuzkie, w dniu koronacyi Karola X okazywały, tak obeszła naczelnego dowódcę francuzkiego, iż nieprzyjął zaproszenia na bal dany nazajutrz zaraz z powodu uroczystości imienin Króla *Ferdynanda*.

W dniu wczorayszym stracono 8 ludzi z bandy, która okolice Aranjuez napastuje. Prawie cały garnizon stał pod bronią, z powodu, iż podczas ostatniey exekucyi, lud niezachował się spokoynie.

Ochotnicy Królewscy z Occano, przyprowadzili wczoray do Madrytu 20 zbroynych, należących do bandy konstytucyonistów, która w tych okolicach przebywa.

Intendent z Algesiras doniósł rządowi, iż hiszpani, którzy się do Tangeru schronili, razem z Korsarzami kolumbiyskiemi, zagrażają wylądowaniem na brzegi Hiszpanii.

Listy z Lisbony zapewniają, iż wkrótce ogłoszoną będzie konstytucya Królestwa Portugalskiego.

WŁOCHY.

Rzym d. 4 czerwca.
(*z Gazety Börsen Halle*).

Liczba pielgrzymów, przybyłych na Boże-Ciało, tak była wielka, że większa ich część musiała mieścić się na korytarzach obszernieyszych klasztorów.

Hrabia *Bubna*, naczelny dowódca woyska austryackiego w Lombardyi, umarł d. 6 b. m. na podagrę, która zajęła głowę. Miał lat 56.

W kapitulacyi, którą ze Szwaycaryą zawarto, zapewniono batalionom z kantonów protestanckich, wolność obrzędów religiynych w ich konsystencyi, a spowiednik zmarłego Króla umyślnie do Rzymu wyiechał, w celu uchylenia trudności, przeciwko temu warunkowi czynionych.

NIEMCY.

Homburg dnia 14 czerwca.

Podług listów prywatnych, wczora odebranych, zdaje się, że kolumbiyczykowie wylądowali do *Porto-Ricco*; ale plan ich napadu nie był dobrze wyrachowany: gdyż po żwawey utarczce, zmuszeni byli wsiąść na okręty, i rojaliści odebrali napowrót wszystkie swe działa zabrane. (*J. de S. P.*)

Kurs wileński na assygnaty od dnia 19 czerwca rubel srebrny 3 rub. 71 k., czer. zł. nowy 11 r. 90 k., stary 11 rub. 70 k., imperyał 37 r. 10 kop.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Nowe dzieła polskie.

Mendog Król Litewski, romans przez J. G. S. napisany.. Wilno w drukarni A. Marcinowskiego 1825 r. Cena kop. sr. . . . . 30.
Na Papierze lepszym . . . . 35.

Sposób klassyfikowania gruntów. W Wilnie w drukarni A. Marcinowskiego 1825 roku. Cena kop. 20.

Pamiętnik o sile Ludzkiey, czyli wypadki z wielu doświadczeń, wykonanych w celu oznaczenia ilości działania, jakiey ludzie mogą dostarczyć w czasie dzienney pracy, używając rozmaitym sposobem sił swoich. Napisany pofrancuzku przez P. Coulomb. W Wilnie w drukarni A. Marcinowskiego 1825 roku. Cena kop. 20.

---

1. Bawiący od niejakiego czasu w mieście tuteyszem Optyk JP. Józef Lexi, szczególnieyszą Publiczności całey uzyskał pochwałę. Kosmorama jego, czyli Widoki Swiata, z natury kopijowane, w całey swietności oku ciekawego widza ukazujące się, przynoszą rzetelny zaszczyt temu artyście; nigdy ieszcze ten rodzay optycznych widowisk w stronach naszych w tak wysokim stopniu doskonałości widzianym nie był, wszystko bowiem cokolwiek tylko do naśladowania piękney natury trudna malowania podaie sztuka, nie jest zaniedbanym: dokładny we wszystkich częściach rysunek, znajomość swiatło-cieniów, koloryt, i gruntowne zastosowanie prawideł Optyki, czynią te widoki prawdziwie czarującemi; omamienie jakiego doznaje patrzący, znaydując się niejako w środku obranego przez malarza przedmiotu, jest naylepszą pochwałą artysty. Pierwsza expozycya obeymująca w sobie, obraz historyczny taiemnego Sądu feodalnych czasow, obrzędu ślubnego w kaplicy, widokow miast Londynu, Warszawy, Drezna, Frankfortu nad Menem, Łazienek Królewskich, Domu Inwalidow w Paryżu, grobu Wilanda, i wybuchającego Wezuwiuszu, przyiemną Publiczności nastręczając zabawę, sprawiedliwe znawcow zyskała pochwały.

---

1. Dla Uniwersytetu Wileńskiego potrzeba drzewa opałowego w długości polana od 11 wierszków, sążni trzyarszynowych 1780 to jest: 1270 sążni sosnowego i 510 sążni olszowego lub brzozowego oraz kłodami kop 8. Na dostarczenie takowego drzewa odbywać się będzie w Rządzie Uniwersytetu publiczna licytacya w dniach 3, 7 i 8 lipca miesiąca następującego o godzinie 4 po południu. Każdy przeto, ktoby miał zapas drew zdrowych i suchych i chciał należeć do takowey licytacyi, ma się stawić w kancellaryi Uniwersytetu w terminach wyżey oznaczonych i przeyrzeć warunki do kontraktu.

Sekretarz Norbert Jurgiewicz.

Jan Torman zegarmistrz wędrujący za Ryskim płakatnym paszportem z dobr Rogowa w powiecie Wiłkomierskim gubernii Wileńskiey leżących, a do dziedzictwa JW. Józefa Straszewicza Marszałka Upitskiego należnych, uciekł znaczną w dniu 18 junii teraznieyszego roku dopełniwszy kradzież w zegarkach złotych, srebrnych i grabkach stołowych.

Jego przymioty i ubior.

Urody mieć może arszynow 2 wiersz. 5; twarzy okrągłey bladey, włosow nieco światłych, krótko ostrzyżonych, oczu błękitnych, bez bakam bardow i wąsow.

Ma do ubrania się: kurtkę iedną szaraczkową sukienną, kołnierz kunami okładany, a uspodu czarnemi kraiowemi barankami podszytą, drugą kurtkę rypsu szaraczkowego swiatłego z czarnym kołnierzem plisowym i spodnie rypsowe takież. Płaszcz sukienny nie nowy koloru ciemno-bronzowego, kamizelki dwie: iedna żółta a druga czerwona obie w paski; mówi po polsku z niemiecka, i umie dyalekt niemiecki oraz Rossyyski.

Kradzione zegarki i grabki.

Kieszonkowy złoty, mały, gładki, z liczbą kościelną; 2gi złoty płaski a ze spodu z osobkami dwóma na emalii pod szkłem i na cyferblacie liczba łacinska; 3ci złoty repetier w dzwonek bijący; czwarty złoty także niewielki, koperta rysowana, cyferblat z liczbą kościelną. Srebrnych z dwóma kopertami 2, ieden z tych z regestrem dni—pozłacany 1 z krytą kopertą, oraz zegar podróżny na nóżkach z ekcytarzem ośmiokątowy z dzwonkiem.

Grabkow stołowych srebrnych sztuk 20, z tych 19 nowey formy z napisem (Hah 12 Han) a ieden grabek staroświeckiey roboty ze znakiem herbu Odrowąża.

Dalsze wzięte do reparacyi z ustronia zegarki i iednoczasowie zabrane tu się nieposzczególniają.

Wyiechał na koniu szerści światło-gniadey mierney rośliny. Kto takowego poymie zbiega i dostawi do rzeczonych dobr Rogowa lub przynaymniey do władzy policyyney naybliższey, przyzwoitą otrzyma nagrodę.

Roku 1825 junii 27 dnia Takowe ogłoszenie Redakcya Wileńska w Kuryerze Litewskim zamieścić może, swiadczę Sądu Niższego Ziem. Wilen. Assesor Sperski.

Wyprzedaż.

1. W Komitecie Budowniczym na erekcyą pałacu Cesarskiego w Wilnie ustanowionym, znaydują się do wyprzedania różne stare rzeczy to jest: żelastwo, blacha, kraty, drzwi i okna, życzący więc nabyć rzeczone artykuła ogółowie lub w części, zechcą jawić się na termin d. 1 lipca terazn. roku do Komitetu Budowniczego. Datt. 1825 r. mca czerwca 27 dnia.

Prezydent Jan Marcinkiewicz Żaba.

Sekretarz Komitetu Jan Kanty Krusiński.

Ogłoszenie do Francuzów Emigrantów, spadkobierców Emigrantów, wyrokiem skazanych, z kraju wywołanych, i do wierzycieli, mających prawo do wynagrodzenia tysiąca milionów.

Otrzymując codzień listy od PP. Emigrantów, zasięgających u nas rady, względem osób, którym powierzyć mają swe interesa w Paryżu, i nie będąc w stanie odpowiadania na wszystkie listy, sądzimy dopełnić aktu sprawiedliwości i uczynić przysługę nieszczęśliwym ofiarom rewolucyi, przypominając im, iż żaden zakład nie jest bardziey godnym ich szacunku i zaufania, jak Towarzystwo na obronę prawą interessów prawnych pod kierunkiem Vice Hrabiego *Batherel* utworzone od r. 1821, a teraz mające swą lokacyą na ulicy *Choiseul*, pod N. 8. Jego poprzednicy, jego skład, jego nieinteresowność, wszystko je zaleca PP. Emigrantom.

Podpisano Hrabia de *Montbron*, deputowany departamentu *la Haute Vienne*; *Leroux du Chatelet* deputowany depart. *du Pas de Calais*;

Clausel de Cousergues deputowany depart. *de l'Aveyron*; Kawaler *Dumarche*, deputowany depart. *de l'Ain*; *Jenerał de la Fruglayé* deput. depart. *du Finisterre*; *Crignon d'Auzouer*, deputowany depart. *du Loiret*; Hrabia *de la Latour Dupin* deputowany de-part. *de Sein et Marne*; *Chabon de Solilhac*, deputowany depart. *de la Haute Loire*; *Renaud* deputowany depart. *du Morbihan*; *Ducasse de Horgues*, deputowany depart. *des Hautes Pyrenées*; *Paul de Chateaudouble* deputowany depart. *du Var*; *Creuze*, deputowany depart. *de la Vienne*; *Lardemelle* deputowany *de la Moselle*; Margrabia *de Laurancie*, deputowany depart. *de la Charente*; Hrabia *de Montbriant*, deputowany depart. *de l'Ain*; *de Longuere*, deput. depart. *du Loiret*; Vice Hrabia *Montbrun* deput. depart. *du Pas de Calais*; *de Chievres* deput. depart. *de la Charente dolney*; Hr. *Manbert de Sesmaisons*, deput. depart. dolney *Loary*; *Serpillon*, deput. depart. *Sekwany* i *Loary*; Hr. *de Valon* deput. depart. *de la Corréze*; Margrabia *de Pracomtal* deput. depart. *de la Nievre*; Baron *Bacot de Romans*, deput. depart. *d'Indre et Loire*; Kawaler *Legonidec* deput. depart. *de l'Orne*; Vice Hr. *Dutertré*, deput. depart. *du Pas de Calais*; *Fournas* deput. depart. *de la Loire*; *Hennessy*, deput. depart. *de la Charente*.

Emigranci albo wierzyciele emigrantów, żądający pomocy Towarzystwa, na ulicy *Choiseul* N. 8 w Paryżu, udadzą się do PP. Wöhrmann i syna w Rydze; iednakże koniecznym jest warunkiem do uzyskania należności przysłać tytuł oryginalny, gdyż kopia prawnie stwierdzona nie będzie przyjętą, podług przepisow nie dawno ogłoszonych.

Avis aux Emigrés Français, aux héritiers d'Emigrés, de Condamnés, de Déportés, et aux Créanciers des ayant droit á l'indemnité d'un milliard.

Recevant chaque jour une infinité de lettres de Mrs les émigrés, qui nous demandent des conseils sur les personnes, qu'ils doivent á Paris charger de leurs intérets, et étant dans l'impossibilité de repondre á toutes ces lettres, nous croyons á la fois remplir un acte de justice et rendre service aux malheureuses victimes de la revolution en leur rapellant, qu'aucun établissement n'est plus digne de leur estime et de leur confiance que l'Association pour la defense légale des intérets légitimes, dirigée par M. le Vicomte de Bothérel fondée de puis 1821 et actuellement établie rue de Choiseul N. 8. Ses antécedens, sa composition, son désintéressement, toute la recommande à Mrs les émigrés.

Signé, le comte de Montbron, deputé de la Haut-Vienne; Leroux du Chàtelet, deputé du Pase de-Calais; Clausel de Coussergues, deputé de l'Aveyron; le chevalier Dumarche, deputé de l'Ain; le genéral de la Fruglayé, deputé du Finistére; Crignon- d'Auzouer deputé du Loiret; le comte de Latour-Dupin, deputè de Seine-et-Marne; Chabon de Solilhac, deputé de la Haute-Loire; Rénaud, deputé du Morbihan; Ducasse de Horgues, deputé des Hautes Pyrénées; Paul de Chàteaudouble, deputé du Var; Creuzé, deputé de la Vienne; Lardemelle, deputé de la Moselle; le Marquis de Laurencie, deputé de la Charente; le Comte de Montbrian, deputé de l'Ain; Delonguére, deputé du Loiret; le Vicomte de Montbrun, deputé du Pas-de-Calais; de Chievres, deputé de la Charente-Inferieure; le Comte Maubert de Sesmaisons, deputé de la Loire-Inferieure; Serpillon, deputé de Saone-et-Loire; le Comte de Valon, deputé de la Corréze; le Marquis de Pracomtal, deputé de la Niévre; le Baron Bacot de Romans, deputé d'Indre-et-Loire; le chevalier Legonidec, deputé de l'Orne; le vicomte Dutertre, deputé du Pas-de-Calais; Fournas, deputé de la Loire; Hennessy, deputé de la Charente.

Les Emigrés, ou les créanciérs d'Emigrés qui désirent à se servir du ministére de l'Association, rue de Choiseul N. 8 á Paris, auront a s'addresser a Messieurs Wöhrmann et Fils de Riga; il est pourtant indispensable, ou il s'agira du recouvrement d'une créance, d'envoyer le titre original, comme une copie legalisée ne peut pas être admise, selon les instructions, qu'on vient de donner nouvellement.

---

3. Oswiadczenie imieniem WJPP. Adama Rotm. Brasł., Kazimierza odstawnego Kapitana woysk Rossyiskich, Jana i Andrzeja Stankiewiczów czyniące się w następney rzeczy: gdy oświadczający się powzięli o zaszłey śmierci ś.p. Kanonika Katedry Minskiey i Prałatą X. Antoniego Piotra Stankiewicza, którego naybliższemi sukcessorami siebie bydź uważają i gdy znayduią w Aktach Ziemskich Wilenskich plenipotencyą przez Józefa syna Izydora Boczkowskiego Lekarza pułku piechotnego archangiel grodzkiego Wincentemu Lewkowiczowi Porucz. woysk Polsk. przyznaną, przez którą utytułowawszy siebie naybliższym sukcessorem zeszłego Prałata Stankiewicza, nadał pełnomocną władzę rzeczonemu Lewkowiczowi, aby ten po ustałym życiu tegoż Prałata, wszelką pozostałość na rzecz jego Boczkowskiego zabrał. Lecz że tenże Boczkowski nie jest żadnym sukcessorem Prałata Stankiewicza, dla tego nim oświadczający się jako prawni sukcessorowie do zajęcia wszelkiey pozostałości po X. Prałacie Stankiewiczu nie zajawią się, tymczasowie aby nikt w żadne układy z W. Lewkowiczem niewchodził, plenipotencyi przez Boczkowskiego jemu wydaney nie akceptował i pozostałości po X. Prałacie Stankiewiczu znayduiącey się niewydawał, przez ninieysze oświadczenie czyni się ostrzeżenie. Takowe oświadczenie w imieniu własnym i dalszych podpisuiemy.

Kazimierz Stankiewicz odstawny Kapitan woysk Rossyyskich.

Jan Stankiewicz.

Roku 1825 mca junii 17 dnia. Przed aktami Grodzkiemi ptu Wilenskiego stawając osobiście WWJPanowie Kazimierz odstawny Kapitan woysk Rossyyskich i Jan Stankiewiczowie oświadczenie ninieysze wpisać do protokułu podali.

Przyjąłem Regent Onufry Horodeński.

Może Redakcya Kuryera Littgo do druku przyjąć Adam Dauksza Prez. G. Wilens.

---

3. Oświadczenie imieniem niżey podpisanych Stanisława Niepokoyczyckiego Prezydenta Kom. likwidacyyney Wilenskiey i Kawalera, WincentegoSancewicza odstawnego Sztabs Kapitana woysk Rossyyskich Exekutora Rządu Guberskiego Littgo Wilenskiego i Kawalera, przeciwko JW. Franciszkowi Iwanowskiemu

Prokurowi Gubernii Mińskiey i WJP Bogumile Chominskiey niesłusznie przywłaszczającym cudzą własność, a zaś Cześznikowi Halickiemu, Ludwikowi Sobańskiemu i Antoniemu Rykowi Szambelanowi b. Dworu Poll. Debitorom zeszłey Katarzyny s Królikowskich Iwanowskiey Chorąż. Ziems. Przemyskiey z następnych pobudek czyni się: zeszła z tego świata Katarzyna Iwanowska Ciotka rodzona oświadczających się mając dosyć znaczny swóy własny fundusz jeszcze w darze od męża swoiego Ignacego Iwanowskiego Chorąż. Ziemsk. Przemyskiey Dokumentem w roku 1816 aug. 20 dnia, przy świadectwie pieczętarzy wydanym, a 1819 julii 19 dnia, w Aktach Ziemskich pttu Rzeczyckiego wprowadzonym, otrzymała summy na obligach będące jako to; u W. Ludwika Sobańskiego, Cześznika Halickiego za obligiem 1809 r. junii 24 dnia talarow bitych 4,664 i rubli assyg. 2,860, za drugim talarow bitych 560, i za trzecim także talarow 366, a u W. Szambel. Ryka za obligiem 1810 junii 24 dnia talarow bitych 4,000 a wogóle talarow bitych 9,590, i rubli assygn. 2,860, wyż rzeczonym Dokumentem zrzekł się i odstąpił pisząc w słowach: „Takową summę za wyż pomienionemi obligami na osobę nayukochańszą żonę moją Katarzynę de domo Królikowskiey Chorążyney ziemi Przemyskiey i jey sukcesorow nayblizszych z rodzeństwa, zrzekam się, i na wieczne, a nieodzowne czasy z procentami daruję, i do jey własney woli takową summę rozporządzić, pozyskać, dać, darować, bez nayinnieyszego odemnie wdawania się i sukcessow moich, moc zupełną nadaię.„ Że więc na twierdzy takowego Dokumentu była właścicielką summ pomienionych nie ulega to żadnemu zaprzeczeniu; wszakże po śmierci oney Prokuror Iwanowski, i Bogumiła Chomińska niedając znać prawnym sukcessorom jakiemi są oświadczający się rodzeni Siestrzani, zabrali wszelką pozostałość jako to: majątek ziemny Nadwyżkow zowiący się w ptcie Deneburskim leżący, ze wszelką jego przynależnością, nie mniey perły, kleynoty, złoto, srebro, garderoby, bieliznę, oraz rozmaitego tytułu ruchomość, i dobytek gospodarski, niemniey gotowe pieniądze, a gdy dopiero przedsiębiorą jeszcze u wyż rzeczonych debitorow summy wyszczególnione sciągać, gdyby zatem W. Sobański i W. Ryk kapitału, ani procentu nie oddawali JW. Prokurowi Iwanowskiemu, oraz W. Chomińskiey; ninieyszym manifestem w aktach publicznych zaniesionym, i w Kuryerze Litt. trzykrotnie ogłoszonym zastrzega, jak równie że oświadczający się o zawładanie cudzey własności, czynić będą prawnym porządkiem dopominek (tak jak już i rozpoczęli) przez ninieysze oświadczenie zapowiadają, a gdyby dostateczniejsza wiadomość doyść mogła, przez Woźnego ninieyszy manifest W. Sobańskiemu, i W. Rykowi w Gubernii Witebskiey ptcie Rzeczyckim i Lucyńskim mieszkającym kommunikować postanawiają. Datt. w Wilnie 1825 r. junii 18 dnia.

Stanisław Niepokoyczycki były Prez. Kom. i Kawaler.

Wincenty Sancewicz odstawny Sztabs-Kapitan i Kawaler.

Roku 1825 mca junii 18 dnia. Przed Aktami Ziem. pttu Wilenskiego stawając osobiscie WJPan Wincenty Sancewicz odstawny Sztabs Kapitan woysk Rossyyskich i Kawaler ninieysze oświadczenie wpisać do Protokułu podał i one w tymże Protokule własnoręcznie podpisał.

Przyjąłem Jan Zienkowicz W. Z. Regent.
Czytałem Bułharowski.

Roku 1825 mca junii 20 dnia Redakcya może umieścić do Gazet Kuryera Litewskiego poswiadczam.

Michał Sawicki Prez. Ziem. ptu Wilenskiego i Kawaler.

Exdywizya.

2. Roku 1825 mca maja 22 dnia. Na skutek Remissy Sądu Głównego 2go Departamentu gubernii Biało-Rusko-Witebskiey 1824 roku augusta 27 dnia nastałey, determinującey Taxę Exdywizyą majętności Zerczenicz z attynencyami Witebskiey gubernii w Lepelskim powiecie W. Aloizego Żaby Porucznika woysk Rossyyskich, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w dniu dzisieyszym w pełnym komplecie przybywszy do majętności Zerczewicz, czynność pierwszo-zjazdową, stosownie do prawideł sobie danych dopełniwszy, termin ostateczny zjazdu do teyże majętności Zerczewicz na dzień pierwszy mca septembra teraźnieyszego 1825 roku udeterminował, o którym ażeby wszystkie interessowane strony do tego konkursu wiedziały, i na ony ze wszelką gotowością stawiły się, przez trzykrotną awizacyą Kuryera Litewskiego zawiadomić postanawia.

Michał Wasilewski Prezydujący Exdyw.
Pius Szulakiewicz Sędzia Exdywizorski.
Michał Łapicki Pisarz Ziemski powiatu Wileyskiego Exdywiz.

Uwiadomienie.

2. *Poezyi Antoniego Edwarda Odyńca Tom Pierwszy* wyszedł świeżo z druku. Prenumeratowie mogą go odebrać, każdy od swego kollektora. Prenumerata aż do wyyścia drugiego tomu przyymowaną będzie w cenie za dwa tomy ruber srebrny jeden. Poczém cena o trzecią część podwyższoną zostanie.

Prenumerować można w Wilnie w Xięgarni P. Józefa Zawadzkiego, w Warszawie i Krzemieńcu w Xięgarni Glüsberga.

---

2. Od Izby Skarbowey Litewsko-Grodzieńskiey. Jeżeliby kto życzył bydź uplacowanym na wakans Brzeskiego Powiatowego Skarbnego ma się więc stawić do Izby Skarbowey Grodzieńskiey z dostateczną kaucyą na 300 dusz płci męzkiey skaskami zajętych, nieobarczonych żadnemi długami i obok tego z dowodami o konduicie, zdolności i szlacheckiey rodowitości.

Kaznaczey Gubernski Zacha.
Kollegialny Sekretarz J. Hrynkiewicz.
Kollegialny Registrator A. Hilsenitz.

---

1. Wyjeżdża za granicę do Krolestwa Pruskiego do miasta Sztetina Wileński Obywatel mayster kunsztu kowalskiego Frydrych Rudolf, na rok jeden w celu widzenia się z familią swoją, i załatwienia interesów. Roku 1825 junii.
